

REGIONRÅDET
FOR FJELLREGIONEN

Landbruks- og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 Oslo

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2006 143	Doknr.: 178
Mottatt: 18 MAI 2006 MP/SDD	
Saksbeh.: MBB	Ark.: 713
Kopi:	Avskr.:

Arkiv: V00 Jnr: 5965

Tynset, 15.05.2006

Høringsuttalelse – Forslag til endring av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

Regionrådet for Fjellregionen består av kommunene Folldal, Tynset, Alvdal, Tolga, Rendalen, Røros og Os.

Regionrådet viser til vedlagte saksbehandling fra Folldal kommune. Regionrådet vil på denne bakgrunn gi følgende uttalelse:

1. Kommunene er i utgangspunktet ikke i mot å ta et ansvar for veterinærvakt og veterinærdekningen i kommunen.
2. Kommunene mener at de økonomiske konsekvensene av den foreslåtte lovendringen er for dårlig utredet, og at lovendringen derfor bør utsettes.
3. Kommunene mener på et generelt grunnlag at staten fortsatt bør ha et overordnet ansvar for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste.
4. Kommunene mener at de foreslåtte endringene i lovens § 26 om klinisk vakt ikke er hensiktsmessige.

Med vennlig hilsen
Regionrådet for Fjellregionen

Svein Borkhus (s)
Regionrådsleder

Olov Grøtting
Regionrådgiver

Vedlegg: Saksutredning fra Folldal kommune "Ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt – høringsuttalelse"

Kopi sendt: Den norske veterinærforening v/Halvor Hektoen, pb 6781 St. Olavs plass, 0130 Oslo

ANSVARET FOR VETERINÆRDEKNING OG VETERINÆRVAKT HØRINGSUTTALELSE

Arkiv: V50
Arkivsaksnr.: 06/328

Saksbehandler:
Brit Kværness, rådmann Folldal

Melding om vedtak sendes til:

Den norske veterinærforening v/Halvor Hektoen, pb 6781 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Landbruks- og matdepartementet, Dep Oslo

Andre dokumenter i saken:

07.04.2006 ANSVARET FOR VETERINÆRDEKNING OG VETERINÆRVAKT
10.05.2006 SYNSPUNKTER PÅ KOMMUNALT ANSVAR FOR TILGANG PÅ TJENESTER
FRA DYREHELSEPERSONELL

Saksopplysninger:

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har i brev av 15. mars 2006 sendt på høring forslag til endring av dyrehelsepersonelloven hvor formålet med lovendringen er at ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt i alle deler av landet overføres fra staten til kommunene.

Lov av 15. juni 2001 nr 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell danner det lovmessige grunnlaget for veterinærvirksomhet i Norge. Loven fastsetter både bestemmelser om dyrehelsepersonellens yrkesutøvelse og bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester fra slikt personell. Loven inneholder også en hjemmel der dyrehelsepersonell kan pålegges vakt deltakelse på det stedet der de utfører sin virksomhet (§ 26).

Staten har i dag et overordnet ansvar for å organisere og finansiere klinisk veterinær vakt på kveld, natt og helger/høytider. Fortsatt er det både en klinisk veterinær vakt og en spesialvakt for kjæledyr. Vaktordningen ble gjennomgått at et utvalg nedsatt av Landbruks- og matdepartementet sommeren 2005. Et flertall i utvalget anbefalte at den kliniske veterinærvakten burde styrkes i forhold til dagen nivå, og at det heretter kun bør være en ordning for klinisk veterinær vakt som bør omfatte akutte behov for kvalifisert bistand til alle dyrearter. Etter dette ble avtalen om vaktordning for kjæledyr sagt opp fra departementets side.

Landbruksdepartementet satte i mars 2004 ned et utvalg (Sagelvmo-utvalget) som blant annet skulle vurdere hvordan en for veterinært personell kan bidra med offentlige midler, slik at tilfredsstillende veterinærdekning kan opprettholdes i aktuelle områder, - særlig for områder der det økonomiske grunnlaget for veterinærtjeneste er svekket. Utvalget konkluderte blant annet med:

" Utvalget mener at de utfordringer en står overfor med hensyn til å få en tilfredsstillende veterinærdekning i alle deler av landet best kan løses ved at tilgang på kliniske veterinærtjenester gjøres til et kommunalt ansvar. "

Etter et forslag fra Senterpartiet ble det i juni 2005 nedsatt en gruppe som så videre på hensiktsmessige vaktordninger og størrelser på mulige vakt distrikt. Deres konklusjon var at størrelse og den geografiske avgrensning av fornuftige vakt distrikt ikke alltid følger kommune- og/eller fylkesgrenser.

Rådmannens saksvurdering:

Prinsipielt har rådmannen ingenting i mot at kommunene overtar et visst ansvar for veterinærdekningen i landet.

Kommunene, fylkeskommunene og staten er imidlertid for tiden i en prosess der diskusjoner om hvilke oppgaver som bør ligge på hvilket forvaltningsnivå, og hvor store eventuelle de "nye" regionale nivåene skal være, er sentrale ("Forvaltningsreformen"). På bakgrunn av dette virker det litt underlig at en lovendring skal gjennomføres på siden av, eller løsrevet fra, denne helhetlige prosessen. Videre er det vanskelig for kommunene å gå inn for en reform som i så liten grad tydeliggjør hvilket ansvar faktisk kommunen tar på seg, og ikke minst hva dette innebærer av nye kostnader for kommunene.

Ved liberaliseringen av veterinærvesenet for noen år siden ble distriktsveterinærordningen fjernet, og midlene fra denne gikk inn til Mattilsynet. Distriktsveterinærordningen var imidlertid i de fleste kommuner/distrikt noe mer enn et forvaltningsorgan for dyrevernav og lov om smittsomme sykdommer. I langt de fleste tilfeller var dette også en lokal sikkerhet for et visst nivå på en klinisk vakt. Gjennom pressen kjenner vi til at de i de siste årene delvis har vært vanskelig for staten å sørge for finansiering av dagens ordning. På bakgrunn av det virker det noe underlig at staten nå ønsker å overlate ansvaret til kommunene, uten å presisere hva ordningen egentlig bør koste. Det eneste tallet som fremgår av høringsnotatet er at selve vaktordningen i dag koster ca 80 millioner kroner. Det fremgår ikke hva forvaltningen av ordningen er stipulert til, og hvor stort et eventuelt etterslep er.

I høringsnotatet står det at *"det vil være opp til kommunene å vurdere hva som er tilfredsstillende tilgang på veterinærtjenester"* og *"kommunene vil i prinsippet stå fritt til å vurdere hvilket nivå de mener er tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell"*. Staten unnlater med dette å stille krav om et enhetlig veterinærtilbud i alle deler av landet. Rådmannen ser at det er et argument at kommunene med lokalkunnskap om kommunikasjonsforhold og dyrehold har forutsetninger for å finne hensiktsmessige løsninger for veterinærbetjeningen. Samtidig bør det være et nasjonalt anliggende å definere nivået på hva som er tilfredsstillende veterinærtjenester ut fra befolkningens behov og også for å ivareta dyrevernmessige forhold.

Høringsnotatet fremhever at ansvar for smittsomme dyresykdommer og oppfølging av dyrevernsaker følger av annet lovverk (matloven og dyrevernaven), og at forvaltningen av disse lovene fortsatt vil bli ivaretatt av Mattilsynet. Dette er selvsagt korrekt, men rådmannen vil likevel påpeke at det blir kunstig å se disse oppgavene så avskilt som departementet her legger opp til: Både ved avdekking og praktisk oppfølging av forhold som trenger oppfølging av dyrevernavet, og i saker rundt avdekking og spredning av smittsomme dyresykdommer står den kliniske veterinæren svært sentral. Det blir et paradoks at staten da ikke lenger ønsker å ha noe ansvar for at denne tjenesten og denne beredskapen på nasjonalt nivå.

Rådmannen er bekymret for et lovendringen som her foreslås vil kunne ha en negativ effekt for mindre utkantkommuner. I tillegg til ovenfor nevnte sitater nevner LMD flere ganger i høringsnotatet mulighetene for kommunene å sette veterinærtjenestene ut på anbud, for på denne måten å dekke behovet for tjenestene innenfor en akseptabel økonomisk ramme. Det er vel kjent at det å sette noe ut på anbud kun fungerer der det er et markedet. Der det overhodet ikke er konkurranse i markedet vil det oppstå en monopolsituasjon, og det er monopolet som i praksis bestemmer kostnadene. Det er synd at ikke departementet i større grad tar inn over seg de faktiske

forhold i mindre sentrale strøk av landet, slik at formuleringene kunne bli noe mer dekkende i høringsnotatet.

Rådmannen er redd for at vi kan få uønskede situasjoner, der kommunene er pålagt et ansvar for veterinærvakt og veterinærdekning samtidig som det ikke følger midler med ordningen som tar inn over seg de ekstra utfordringene som ligger i mange utkantstrøk. Salelvmo-utvalget (nedsatt av LD i 2004) påpekte problemstillingene rundt at det økonomiske grunnlaget for kliniske veterinærtjenester er svekket i deler av Norge. Utvalget konkluderte med at dette blant annet skyldes strukturendringer og økonomiske forhold i landbruket, og at det bør vurderes hvilke økonomiske virkemidler man kan sette inn slik at tifredsstillende veterinærdekning kan opprettholdes i hele landet. Etter rådmannens mening er det de mindre utkantkommunene som blir mest berørt av endringen: Vi kan risikere at den/de som kan påta seg veterinærtjeneste i gravgrendte strøk i prinsippet kan forlange "hva som helst" for å etablere sin praksis i kommunen. Kommunene vil da sitte i en tvangssituasjon med det lovmessige "sørge for" ansvaret, og også med de moralske forpliktelser kommunen har overfor næringsdrivende innenfor landbruket som trenger klinisk veterinær for å kunne drive med produksjonsdyr.

I byer og tettbygde strøk vil situasjonen være en helt annen, etter min mening. For det første vil sannsynligheten for at det er en reell konkurranse i markedet være større på slike steder. For det andre vil et flertall av brukeren av den veterinære tjenesten være folk med kjæledyr som lettere kan transporteres til nærmeste veterinær i praksis, og at dermed behovet for en mobil tjeneste over et større geografisk område ikke er til stede i den grad.

Rådmannen er kjent med at KS har hatt samtaler med LMD om den planlagte lovendringen. I hovedtrekk sier KS seg enig i at ansvaret for tilgang på dyrehelsepersonell kan følge prinsippet om at ansvaret bør ligge på lavest mulige effektive nivå. KS setter samtidig noen forutsetninger for å kunne støtte endringsforslaget. En grunnleggende forutsetning er at det er tilstrekkelig økonomi knyttet til finansieringen av tiltak for å sikre nødvendig tilgang på tjenester. Noe av det som KS har vektlagt i disse møtene er:

1. Finansiering av klinisk veterinærvakt
2. Finansiering av tiltak for å sikre tjenestetilgang på dagtid, og
3. Administrative oppgaver og kostnader knyttet til punktene 1 og 2

Av andre forhold som er tatt opp er spørsmålet rundt beredskapen mot alvorlige smittsomme sykdommer og spørsmålet om ikke staten fortsatt bør ha et overordnet ansvar for å sikre veterinærtjenesten i hele landet. KS har også trukket frem det faktum at da distriktsveterinærordningen opphørte ble midlene overført Mattilsynet. KS mener at kommunene må kompenseres for dette i en eventuell ny ordning/nytt ansvar for forvaltningen.

I tillegg til å endre ansvaret for veterinærvakt og veterinærdekning i landet, har LMD i høringsnotatet foreslått å frata Den Norske Veterinærforeningen retten til å forhandle på vegne av sine medlemmer sentralt. Dette mener LMD kommer som en følge av at departementet ønsker å gå fra prinsippet om at dyrehelsepersonell (i visse tilfeller) kan pålegges å delta i en vaktordning. For rådmannen virker dette lite gjennomtenkt, og lite i samsvar med den faktiske hverdagen i en lite kommune. Som hovedregel er det selvsagt at all vakttagelse skal baseres på frivillighet, likevel kan det oppstå situasjoner der det er nødvendig å pålegge deltagelse i en vaktordning. Dagens lovformulering har, etter det rådmannen kjenner til, ikke gitt grunnlag for store konflikter, og den bør beholdes.

Ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt, Høringsuttalelse

DNV hevder i sitt notat til kommune om lovendringen at;

DNV vil derfor på det sterkeste advare mot en ordning hvor partene ikke forhandler frem en sentral avtale om veterinærvakten som sikrer enhetlig vakt i hele landet. Uten en slik avtale er det fare for svært uforutsigbare forhold rundt vakten med resultat av sviktende rekruttering av veterinærer til distriktene. Noe som igjen vil føre til at utkantkommuner vil måtte betale mer for veterinærtjeneste og vakt enn sentrale kommuner.

DNV hevder videre i sitt notat at mye av støyen som har vært rundt veterinærvakten de siste årene skyldes at det ikke har vært etablert tvisteløsningsordninger. DNV foreslår på bakgrunn av dette å ta opp et forslag som ble fremmet i forbindelse med ny lov om dyrehelsepersonell i 2001, om oppretting av en egen tvistenemd.